

dreje Behandlingen af vort Lands farlige økonomiske Situation ind i et partipolitisk Spor, saaledes som det sker, naar man indenfor Valutakommissionen søger at rejse en protektionistisk Bevægelse under Ledelse af et Medlem af det andet høje Ting. Jeg siger, at jeg haaber, at Regeringen ikke vil følge dette Raad, skønt den, som er Leder for denne Bevægelse, er Medlem af det Flertal, hvorpaa den høje Regering bygger sin sunde, borgerlige Politik. Opfordringen til den høje Regering om at gaa ind i en Toldprotektionisme og skride til en Forhøjelse af alle Toldsatser sker paa en overfor den højtærede Statsminister særdeles indbydende Maade, straalende af Velvillie, idet man henleder Opmærksomheden paa, at han har jo før skiftet Overbevisning i Militærspørgsmaalet, og saa kan han da ogsaa gøre det her i Toldspørgsmaalet. Jeg haaber imidlertid, at de politiske Naturkræfter i den højtærede Statsministers Parti, som maa være imod at gaa Toldprotektionismens Vej, og den højtærede Statsministers urokkelige Overbevisning om, at Toldprotektionisme er til Landets Skade, tilsammen vil være i Stand til at hindre, at man gaar denne Vej.

En Toldforhandling vil aldeles utvivlsomt ikke blot være langvarig, men den vil heller ikke kunne føre til noget Resultat, som har den Betydning, som dette Spørgsmaal, saaledes som jeg har tilladt mig at skildre det, kræver for dets Løsning. Det ærede Medlem Hr. Drachmann har rigtigt peget paa, at de høje vestlige Valutaer fordyrer Raavarerne for Industrien. Der burde dog, synes jeg, have været tilføjet den Bemærkning, at de høje vestlige Valutaer ogsaa fordyrer de færdige amerikanske og engelske Varer og derigennem for saa vidt i nogen Maade danner Bom for dem. Noget opvejes dette ved — hvad det ærede Medlem Hr. Drachmann saa rigtigt har gjort opmærksom paa — Raavarenes Prisstigning. Og uimodsigelig rigtigt er det, at Foreningen af høje Valutaer paa Raavarer og lave Valutaer paa færdige Varer fra Tyskland tilsammen frembyder en ganske faretruende Tilstand for vor Industri, som det ærede Medlem taler for. Men Told vil ikke i nogen Henseende være i Stand til at klare dette tyske Problem. Der maatte Toldforhøjelser af en ganske eksorbitant Størrelse til, for at de skulde kunne nytte noget overfor den Misère, stammende fra Tyskland, som det ærede Medlem Hr. Drachmann har skildret, og desforuden, Toldforhandlinger under Forhold, som er saa usikre, og paa et Tidspunkt, hvor netop Stabiliteten i Kurserne

er afløst af Usikkerhed og Skiften fra Dag til Dag, vil være fuldkommen uigennemførlige. Men dertil kommer først og fremmest dette, at en ekstraordinær Situation kræver Midler, som man maa være i Stand til hurtigt at frigøre sig for, naar den ekstraordinære Situation er ophørt. Men Gennemførelsen af Toldændringer nu vilde betyde, at vi under denne ekstraordinære Tilstand arbejdede os ind i en Situation, som vi, efter at denne er ophørt, vilde komme til at udkæmpe de sværeste Kampe for at komme ud af igen.

Det er derfor, jeg har tilladt mig, idet jeg fuldt ud erkender, at vor Industri i Øjeblikket staar overfor en overmaade farlig Situation, at sige, at denne høje Regering kan komme til at blive nødt til at foreslaa ekstraordinære Værneforanstaltninger, hvad jeg ser, at det ærede Medlem Hr. Drachmann har bemærket; men jeg fraraader at forsøge at gaa Toldvejen, fordi den kun fører ind i en blind Gade. Her i Danmark bør vi da ogsaa i denne Fredens vanskelige Tid gøre os til Talsmænd for det, som er Grundpillen i det nydannede Folkenes Forbund, nemlig Tanken om et frit Samfund mellem Nationerne, hvor den fuldkomne Frihandel er Maalet; vi bør ikke gøre noget som helst herhjemme, som kan vanskeliggøre Tilegnelsen af denne Folkeforbundets Idé og vort Bidrag til dens Gennemførelse.

Jeg haaber derfor, at den høje Regering gaar andre Veje. Jeg har peget paa, hvad jeg tror er det eneste mulige for Kulspørgsmalets Vedkommende, og fra et Forslag, som jeg i sin Tid som Medlem af Regeringen var med til at billige fremsat her, ved man, at jeg mener, at Importregulering er noget, man ikke kommer udenom. Jeg tror, at hvis man havde valgt den lempelige Vej, som den Gang foresloges, havde prøvet sig frem i Stedet for at spille 6 Maaneder, vilde vi have staaet bedre i det nu.

Den højtærede Handelsminister sagde til mig beroligende, at der er fuld Enighed mellem Landbrugsministeren og ham, dette kan efter Handelsministerens Udtalelser baaede her og andre Steder kun forstaaes saaledes, at Landbrugsministeren ikke længere er i Stand til i Valutaspørgsmaalet at staa imod med sin oprindelige Kraft. Den Styrke, der stod imod Valutaarbejdet i Foraaret, og som bragte det til at standse, er nu ved at falde sammen. Jeg forstaar derfor udmærket godt, at den højtærede Handelsminister paa saa munter en Maade kunde dementere det ganske urimelige